

være heldigt, men skulde det ikke kunne ske i 17 af 50 Tilfælde? Ak jo, det sker sikkert i mange flere Tilfælde. Naar vi faa Amdsraadsvalg, skulde de Herrer se (Afbrydelse af *Wenzel Neergaard*). Det ærede Medlem fra Svendborg (*Wenzel Neergaard*) nikker, han har været klog, da han fik den Bestemmelse ind. Vi kunne for øvrigt godt lade være at disputere om dette, for det vil jo vise sig af sig selv.

Saa havde det ærede Medlem fra Assens et lille Forsvar for Amtmændene; det blev optaget af det ærede Medlem fra Hurup (*Frøkjær*). Han kan maaske gøre det, men det ærede Medlem fra Assens har ikke rigtig Ret dertil. Det, som det ærede Medlem egentlig forsvarede Amtmændene med, var, at de vare saa udmærkede for Sogneraadene, for disse kunde stadig søge Raad og Vejledning hos Amtmændene. Nu ved jeg godt, at yngre Sogneraadsformænd ofte gøre det, jeg har i det første Aar af de 14, hvori jeg har været Sogneraadsformand, gjort det to Gange, den ene Gang fik jeg lidt Vejledning, den anden Gang ingen. Jeg ved meget godt, at saadan Vejledning kan man faa, men jeg er tilbøjelig til at tro, at dersom man fik en folkevalgt Amdsraadsformand, vilde en saadan ogsaa kunne give Vejledning. Hvis man har nogen Tiltro til den kommunale sunde Sans, er der ingen Tvivl om, at det vilde blive en af vedkommende Amds allerdygtigste Mænd, om ikke den allerdygtigste, og han vilde fremfor Amtmanden have for det første den Fordel med den sunde Sans, som jeg nævned, og dernæst, at han sikkert vilde være en ganske anderledes hjemmevant Mand ude i det praktiske Liv end den nuværende Amtmand.

Man faar for øvrigt ikke altid fra saadanne overordnede Myndigheder som Amdsraad og Ministerier, naar man kommer som underordnet Myndighed for at søge Vejledning, den udmærkede Vejledning, som man kunde vente. Jeg skal for det høje Ting anføre et enkelt Eksempel paa, hvad Vejledning man kan faa. Da den nugældende kommunale Lov skulde føres ud i Virkeligheden, blev den som i Regelen, naar saadanne store Lovforslag skulde udføres praktisk og godt, af Indenrigsministeriet trykt op med en længere Forklaring. For det første var denne Forklaring meget vidtløftig; man havde en Fornemmelse af, at i alt Fald vi Sogneraadsformænd sad som smaa Diebørn, der skulde have lidt Flaske, fordi vi endnu ikke rigtig forstod Tingene. I denne For-

klaring var der bl. a. en ganske morsom Vejledning til § 22 om Bestemmelserne angaaende Ligningen. Der staar jo i § 22: „Saa fremt Overslagets Vedtagelse eller Beslutning om Afholdelse af Udgift udenfor Overslaget vil medføre, at der noget Aar maa udskrives et større samlet Skattebeløb end paakrævet i Henhold til det sidste af den afgaaede Kommunalbestyrelse vedtagne Overslag med Tillæg af $\frac{1}{4}$, vil der“ osv., Amdsraadet skal da søges. Vi vare alle klare derover. Det er ikke nogen utydelig Bestemmelse, og selv om naturligvis Sogneraadsformænd og Kommunalbestyrelsesmedlemmer ikke kunne have samme juridiske Indsigt som Embedsmændene i Indenrigsministeriet, var det dog noget, som ogsaa vi kunde forstaa. Men saa kom jo den indenrigsministerielle Forklaring, og den lød saaledes: „Bestemmelsen maa forstaaes saaledes, at en kommunal Bestyrelse i hele den Periode af 4 Aar, i hvilken den fungerer, er indskrænket til at gennemføre en Forhøjelse af en Fjerdedel af den Overslagssum, som er fastsat af den forudgaaende Kommunalbestyrelse i dennes sidste Funktionsaar,“ og saa er der et kønt lille Eksempel. Altsaa, dette „noget Aar“ forstod vi saaledes, at det gjaldt for hvert af de 4 Aar, men Indenrigsministeriet kom med den Forklaring, at det kun var over alle 4 Aar, denne Fjerdedel kunde bruges som Forhøjelse. I Sogneraadet sad vi, da vi fik denne Forklaring, og lo saa lunt, vi forstod, at der havde Ministeriet gjort i Nælderne. Men vi tænkte: Nu ja, det gør ingenting; vi vide jo, hvordan det er, vi lade som ingenting, saadan er jo Loven, og Ministeriet indser nok selv, at det er forkert. Der stod under denne Forklaring Datoen 15. December 1908 og Navnet Klaus Berntsen. Men hvad skildrer vor Forfærdelse, da der ikke ret lang Tid efter, nemlig den 15. Januar 1909, kom et Cirkulære, hvori der stod: „Med Hensyn til Bestemmelsen i den kommunale Valglov af 20. April 1908 § 22 finder Ministeriet Anledning til at udtale, at der selvfølgelig i hvert af en Valgperiodes 4 Aar (jfr. Lovens Udtryk „noget Aar“) kan udskrives et samlet Skattebeløb, der overstiger...“ osv. Det er lige det modsatte. En saadan Vejledning kan man faa, naar man gaar til de overordnede Myndigheder, den ene Gang det og den næste Gang lige det modsatte. Saa bliver der endelig føjet til, og det synes jeg ikke, man skulde have gjort, en Forklaring fra Ministeriet af det, det havde sagt den forrige